Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Nr. 110 | Kraków, czwartek 18 maja 1922 | Rocznik XXXI.

450 marek polskich miesięcznie

Zagranicą miesięcznie 800 Mk

Konto czekowe PKO Nr 140.256

Cena numeru 20 Mk

Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partyi Socyalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświątecznych

Redakcya i Administracya: Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcyi Nr. 396. Telefon Administracyi Nr. 310. Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy: Powszechne biuro reklamy „PRASA" Kraków, Karmelicka 16, tel. 20-86. Konto czekowe 149.975.

Rosyjska komunistyczna partya w chwili obecnej

(Korespondencya „Naprzodu" z Moskwy)

W związku z nową ekonomiczną polityką rządu sowietów („Nep"), której kurs datuje się od wiosny przeszłego roku i wszystkiemi jej następstwami, stanowisko Centr. Komitetu RKP (rosyjskiej komunistycznej partyi) stawało się z każdym dniem coraz trudniejsze. Obecnie najgłówniejszem zadaniem Centr. Komitetu Partyi jest praca nad przywróceniem silnie w ostatnich czasach zachwianej równowagi politycznej partyi.

Robotnik i chłop rosyjski, którzy na swych barkach przenieśli i dźwigają dotąd ciężar kilkoletniej rewolucyi, ze zgrozą i osłupieniem spoglądają na ten dzisiejszy kurs „nowej ekonomicznej polityki" (Nep), który gotuje rewolucyi na przyszłość zgubę. Demagogia komunistyczna z ironią wmówić w nich usiłuje, że „Nep" jest nieodzownym warunkiem dla lepszej przyszłości rosyjskiego proletaryatu. Z drugiej jednak strony dla rządu sowieckiej republiki oszustwo to jest dziś naglącą koniecznością i w razie jego niepowodzenia katastrofa byłaby nieuniknioną.

Najlepiej ilustruje ten stan rzeczy ostatni zjazd Ros. Komunistycznej Partyi, na którym robotniczą opozycyę reprezentowało poważnie 22 wybitnych członków partyi.

A choć Centr. Komitetowi udało się na razie przepłynąć przez rafy opozycyi, to jednak opozycya ta nietylko dziś nie przygasa, lecz ogarnia coraz to szersze kręgi partyjne i stłumić ją będzie coraz trudniej. Z różnych objawów i faktów wnosić można, że ruch opozycyjny wśród komunistycznej partyi rozporządza dziś poważną siłą i kierowanym jest nader umiejętnie przez ludzi, posiadających ogromny wpływ na masy robotnicze, a nawet wojskowe. Godnym uwagi jest przytem objaw wśród opozycyi silnej niechęci do komunistów żydów, którym opozycyoniści nie dowierzają, podejrzywając ich o nieszczerość w stosunku do ideologii partyjnej. I nie byłoby wcale przesadą przypisywać opozycyi tej zabarwienie antysemickie.

Platformę polityczną tej nowej opozycyi w łonie ros. partyi komunistycznej możnaby ująć w kilka następujących formuł programowych:

1) Stanowcza walka z nową ekon. polityką („Nep") Centr. Komitetu i rządu sowieckiej republiki, jako dążącej do reformy kapitalistycznej i wrogą interesom proletaryatu i rozwojowi dalszemu rewolucyi. Taktyka walki: usilna propaganda, zmierzająca do stworzenia decydującej przewagi po stronie opozycyi.

2) Wotum nieufności Centr. Komitetowi, wyrażone na zjazdach i zebraniach partyjnych.

3) Rozszerzanie i uzasadnianie wśród partyi opinii, że ustawodawstwo „Nep" jest nawskroś kapitalistycznym czynnikiem, który sprzyja odrodzeniu wyłącznie żydowskiej zagranicznej burżuazyi przez wyzyskanie rosyjskiej partyi komunistycznej z jej programem i hasłami, jako agitacyjnego wabika.

4) Stwierdzenie i pogłębienie zasady, że nie wyniki burżuazyjnej konferencyi genueńskiej, lecz ruch rewolucyjny proletarya tu świata może, i musi doprowadzić rewolucyę rosyjską do ostatecznego tryumfu.

Powyższe punkty ujmują w sobie mniej więcej istotne wytyczne opozycyi, na których się ona opiera we walce z Centr. Komitetem partyi, stojącym bezwzględnie po stronie „Nepa". Są to dziś zasadnicze zagadnienia, od których zależy cały dalszy rozwój partyi komunistycznej w Rosyi, od których też zależy polityka rządu sowietów, a zarazem ukształtowanie się najbliższej rzeczywistości rosyjskiej. Zagadnienia te, i zarazem postulaty opozycyi partyjnej są koniecznem i logicznem następstwem programu i taktyki „Nepa", którego wysoce demoralizujący wpływ na całokształt dzisiejszego życia rosyjskiego musiał obudzić czujność ideowo czystych i twardych członków partyi.

Nieustanna emisya banknotów, import z zagranicy przedmiotów zbytku, którymi przepełnione są nawet rządowe magazyny, bajeczne ceny, i z każdym dniem z zawrotną rosnące szybkością, na artykuły spożywcze — z jednej strony, z drugiej zaś głód przy niesłychanie niskich płacach za pracę, sprowadziły straszliwą i ogólną demoralizacyę, która daje się odczuć na każdym kroku: tak w działalności organów państwow., jak i w olbrzymim wzroście w ostatnich czasach bandytyzmu. Kradzieże i grabieże, łapownictwo, spekulacya i tym podobne zjawiska stały się powszechną i codzienną plagą, na którą sowieckie władze już zwracać uwagę przestały, sankcyonując ją w ten sposób pośrednio.

Nawet komunistyczna partya, z jej oficyalnym państwowym charakterem, uległa demoralizacyi, której rezultatem jest ów wyżej opisany rozłam.

Wzrost bandytyzmu usuwa się już wprost z pod opisu, a ofiarą jego padają niejednokrotnie osoby z pośród członków rządu (np. zabójstwo Litkinsa).

Sfery rządowe i szerokie koła społeczeństwa wiążą nadzieję ratunku z **Genueńską konferencyą.**

„Jedynie konferencya genueńska lub **wojna** mogą nas wybawić od ogólnej demoralizacyi i katastrofy" — powiedział na jednem z ostatnich posiedzeń Centr. Komitet RKP. **Kalinin.** — „Nie powinny was odstraszać żadne, nawet najgorsze warunki, jakie zmuszeni będziemy przyjąć w Genui. Charakter naszego rządu i jego moralne prawo walki o ustrój socyalny dadzą nam możność robić swoje, chociażbyśmy nie jedną, lecz sto konferencyjnych umów podpisali. Nasz „Nep" może nam przynieść istotne korzyści nie inaczej, jak przy współudziale zagranicy. W przeciwnym razie grozi on nam zgubą"...

„Pożyczka europejska da nam możność przezwyciężenia głodu w państwie, **zreorganizowania armii na stopę europejską i zrealizowania przymierza z Niemcami.** Ten kurs polityki naszej jest pewniejszy i trwalszy od wszelkich stawek na możliwość światowej rewolucyi lub na ruchy robotnicze w Europie. Od wyników Genueńskiej konferencyi zależeć też będzie taki lub inny kierunek polityki naszej partyi." **S.**

Akcya paskarzy tytoniowych w Sejmie

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Akcya paskarzy tytoniowych przeciw monopolowi tytoniowemu prowadzona jest w Sejmie w dalszym ciągu. Nachodzą oni kluby sejmowe, starając się posłom narzucić paskarskie teorye tytoniowe. Natręctwo ich doprowadziło do tego, że klub Wyzwolenie na drzwiach swego lokalu klubowego umieścił napis:

„Klub Wyzwolenie w sprawie monopolu tytoniowego nie przyjmuje".

Dość banków!

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Minister skarbu p. **Michalski wstrzymał wydawanie koncesyj na zakładanie nowych banków akcyjnych,** wychodząc z tego założenia, **że na potrzeby naszego rynku pieniężnego posiadamy dość banków.**

Z dyplomacyi

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Stałym sekretarzem polskim w Radzie Ligi narodów został mianowany radca legacyjny Tadeusz Gwiazdowski.

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Poseł rumuński p. Florescu wyjeżdża na dwutygodniowy urlop. Zastępować go będzie chargé d'affaires p. Ciunta.

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Poseł Stanów Zjednoczonych p. Gibson wraz z małżonką powrócił do Warszawy. Powitał go dyrektor departamentu politycznego MSZ p. Przeździecki.

—ooo—

Cykorya „JAWA" i „MOKKA" przewyższa w jakości wszelkie wyroby czeskie i jest tańsza o 20%. Żądać we wszystkich sklepach spoż. i konsumach.

Przed objęciem Górnego Śląska

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 17 maja.

We wtorek w południe zebrali się w prezydyum Rady ministrów przedstawiciele zainteresowanych ministerstw celem odbycia narady w sprawie likwidacyi majątków górnośląskich, oraz wykonania umowy z Niemcami, zawartej w Genewie przez p. Olszewskiego imieniem Rzpltej Polskiej.

Podpisanie umowy

(PAT) **Genewa**, 16 maja.

Po południu na ostatniem plenarnem posiedzeniu została podpisana przez przedstawicieli Rzeczypospolitej polskiej i Niemiec umowa polsko niemiecka w sprawie Górnego Śląska. W posiedzeniu, któremu przewodniczył Calonder i w którem brał także udział generalny sekretarz Ligi narodów, uczestniczyli ze strony niemieckiej minister Schiffer, sekretarz stanu Lewald, radca tajny Schlegerberger, radca legacyjny Nord, prof. Hauptmann i sekretarz generalny delegacyi Bormann; ze strony polskiej pełnomocny minister Olszowski, oraz pp. Wolny, Raczyński, Wasserberger, Kramsztyk i Kwiatkowski.

Pod koniec konferencyi genueńskiej

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu").

Warszawa, 16 maja.

Jutro prawdopodobnie wrócą do Warszawy z Genui dr Jodko, p. Targowski i inni delegaci polscy.

Udział p. Skirmunta w obradach podkomisyi politycznej

Genua. (PAT). Na wczorajszem posiedzeniu podkomisyi politycznej minister Skirmunt zabierał głos **trzykrotnie**. Naprzód zapytał, czy pakt o nieatakowaniu ma być podpisany w Genui czy w Hadze. **Na to** odpowiedział Schanzer, że pakt powyższy **ma być podpisany** w Genui. Dalej Skirmunt stwierdziwszy, **że w § 6 paktu jest mowa o pakcie zabezpieczającym między Rosyą z jednej a innemi państwami z drugiej strony, zaproponował uzupełnienie tego paragrafu.** Uzupełnienie to polegałoby **na tem**, aby po słowach „zobowiązanie do powstrzymania się od wszelkich działań agresywnych będzie się opierało na zachowaniu obecnego status quo i pozostawało w mocy aż do czasu rozwiązania nierozstrzygniętych jeszcze spraw", wprowadzić następujący dodatek: „między Rosyą a innemi państwami". Chodzi tu — mówił Skirmunt — o stwierdzenie, **że granica nasza od Dźwiny aż do granicy rumuńskiej jest ustalona definitywnie i juryдycznie między Rosyą a nami, i w żadnym razie nie stanowi niezałatwionej kwestyi.** Na propozycyę powyższą odpowiedział Lloyd George, iż przyjęcie propozycyi ministra Skirmunta byłoby **czynieniem** zastrzeżeń co do faktu raz już zastrzeżonego. **Pokój w Ryzie jest zarejestrowany przez Ligę narodów,** wobec czego w razie jego naruszenia Liga narodów musiałaby interweniować. Przyjęcie propozycyi ministra Skirmunta byłoby **wkroczeniem w kompetencyę Ligi narodów.** Po przemówieniu Lloyda Georgea zabrał głos jeszcze raz **Skirmunt,** podnosząc, że pragnie dołączyć szczegółowe określenie do dokumentu o pakcie w tym celu, aby zobowiązania uprzednie przyjęte przez **Rosyę** były chronione i szanowane. Szanzer oświadczył, **że niema potrzeby mówić o granicy polsko-rosyjskiej** i zaproponował umieszczenie zastrzeżenia Skirmunta w protokole. Lloyd George **zgodził się na to,** wobec czego propozycye Skirmunta **wniesione do protokołu posiedzenia.**

Koniec we czwartek lub w sobotę

Genua. (PAT) Wczoraj o godzinie 10 i pół zebrał się subkomitet polityczny. W obradach uczestniczą także Rosyanie, natomiast nieobecni są zastępcy Francyi, Belgii i Niemiec. W kołach konferencyi są zdania, że jeżeli to posiedzenie odbędzie się bez trudności, to będzie można zwołać na jutro posiedzenie komisyi politycznej a we czwartek mogłoby się odbyć uroczyste końcowe posiedzenie konferencyi. Prawdopodobne jest jednak, **że posiedzenie końcowe odbędzie się dopiero w sobotę.**

Członkowie delegacyi rosyjskiej, którzy przybyli z Rapallo na posiedzenie, okazywali **optymizm** co **do przebiegu** narad.

Odmowa Ameryki

Nowy Jork. (PAT) „Associated Press" donosi z Waszyngtonu, że rząd amerykański **nie przyjął zaproszenia** do udziału w konferencyi w Hadze.

Londyn. Wedle informacyi Reutera, które tu nadeszły z Waszyngtonu, departament stanu **nie przyjął zaproszenia** do udziału w konferencyi w Hadze.

Cziczerin zmiękł

Genua. (PAT) Zajście wywołane listem protestującym Cziczerina **zostało załagodzone** w ustnej rozmowie między Szancerem a Cziczerinem. Szancer przedstawił Cziczerinowi, że jego zarzuty są bezpodstawne wobec nowych propozycyi, które będą przedłożone Rosyi, a wedle których będą oni mogli wysłać do Hagi równorzędną komisyę rzeczoznawców. Na podstawie tego oświadczenia, jak donosi „Neue freie Presse, na posiedzeniu **subkomisyi politycznej przyszło do zasadniczego porozumienia.**

Piękne słowa Lloyda Georgea

Londyn. (PAT) „Ewening Standard" donosi, że Lloyd George złożył następujące oświadczenie: W zachodniej cywilizacyi osiągnęliśmy nową fazę. Polega ona na tem, że w Europie i na całym świecie wszystkie państwa są od siebie zależne. Pakt pokojowy ma wielkie znaczenie. Granice państw staną się otwartemi drzwiami, a nie barjerami. **Pokój jest głównym postulatem.** Na pokoju polega dobrobyt i szczęście świata.

Skład i forma komisyi w Hadze

Praga. (PAT) „Prager Tagblatt" donosi z Genui: Konferencya genueńska zakończyła się właściwie już w niedzielę 14 bm. Faktu tego nie zmienią mające się odbyć jeszcze posiedzenia ani też posiedzenie plenarne zwołane na środę. W niedzielę toczyły się przez cały dzień w mieszkaniu Lloyda Georgea w willi Alberti obrady, w czasie których delegaci włoscy przedstawili swój plan, w myśl którego konferencya genueńska ma być uznana za zakończoną. Plan ten przy silnem poparciu Anglii został przyjęty. W obradach konferencyi osiągnięto według opinii kół angielskich i włoskich następujące końcowe rezultaty:

Reprezentowane w Genui państwa z wyjątkiem Niemiec a tymczasowo i Rosyi wyślą swych delegatów w celu omówienia spraw rosyjskich do Hagi. Skład komisyi, które mają obradować w Hadze, odpowiadać będzie w przybliżeniu stosunkowi sił w obecnej komisyi rzeczoznawców. Komisya haska ma w przeciągu trzech miesięcy powziąć konkretne postanowienia. Po upływie trzech miesięcy pozostawia się poszczególnym państwom swobodę zawierania układów odrębnych z Rosyą. Komisya haska dzielić się będzie na trzy subkomisye, mianowicie 1) komisyę dla spraw dóbr, 2) komisyę dla spraw kredytu i 3) komisyę dla spraw długów. Na posiedzeniu u Lloyda Georgea omawiano również sprawę **paktu pokojowego.** W oficyalnych kołach konferencyi panuje przekonanie, że konferencya u Lloyda Georgea była **końcowem ogniwem prac konferencyi**, wszystko zaś co jeszcze nastąpi, będzie **czczą formalnością.**

Wyjazd delegacyi

Paryż. (PAT). „Echo de Paris" donosi z Genui, że delegacya francuska opuści Genuę 18 bm.

Paryż. (PAT). „Matin" donosi z Londynu, że Lloyd George jest tam oczekiwany 19 bm.

Berno. (PAT). Motta opuści Genuę 19 bm.

Obrady Sejmu nad ordynacyą wyborczą

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 16 maja.

Na dzisiejszem posiedzeniu Sejm w dalszym ciągu obradował nad ordynacyą wyborczą. Dyskusya obfitowała **w momenty burzliwe i ostre starcia**, szczególnie, gdy na trybunie pojawili się przedstawiciele klubów chłopskich, zwłaszcza Związku narodowo-ludowego i Piastowców.

Gdy przemawiał ks. **Lutosławski**, padały pod adresem endecyi liczne wykrzykniki. Ks. Lutosławski gwałtownie atakował mniejszości narodowe i żydów. Wtedy poseł **Daszyński** zawołał:

— **Atakujesz pan żydów, a przy monopolu tytoniowym pójdziecie razem! Dobrana to para: Lutosławski i Szereszewski, Głąbiński i Berger-Górzyński!**

(PAT). **Warszawa**, 16 maja.

Na dzisiejszem posiedzeniu po odesłaniu kilku przedłożeń do komisyi przystąpiono do dalszej dyskusyi nad

ordynacyą wyborczą.

Poseł **Federowicz** wyraża przekonanie, że projekt ordynacyi wyborczej przekreśla znaczenie miast, ich reprezentacye i znaczenie inteligencyi, uniemożliwia miastom udział w pracy politycznej przyszłego Sejmu. Mowca żąda reprezentacyi odpowiadającej stosunkowi miast do wsi, który się wyraża w liczbach jak 30:70, a nie jak 9:91. Następnie mowca w imieniu Związku miast jako jego prezes odczytuje uchwałę, powziętą jednogłośnie dnia 10 b. m., która podkreśla **upośledzenie miast przez ordynacyę wyborczą**, protestuje przeciwko temu i wzywa wszystkich posłów miast **do niedopuszczenia do jej uchwalenia.** Dezyderaty tej uchwały streszczają się w tem, by **powiększyć ilość mandatów do Sejmu wogóle, powiększyć ilość mandatów w samodzielnych okręgach miejskich,** powiększyć okręgi miejskie, złączyć miasta z gminami podmiejskiemi w samodzielne okręgi i powiększyć ilość mandatów dla list **państwowych.** Mowca przedstawia Izbie protest miast i wzywa wszystkich posłów z miast do poparcia go w usiłowaniach do pozyskania odpowiedniej reprezentacyi w Sejmie i w senacie.

W dalszym ciągu polemizowali z sobą posłowie **Grünbaum** i ks. **Lutosławski** na tle stanowiska żydów.

Poseł tow. **Żuławski** widzi w poprawkach **prowokowanie walki z całą klasą robotniczą** i domaga się równych praw.

Poseł **Rataj** polemizuje z zarzutami czynionymi pod adresem PSL, jakoby stronnictwo to zawarło blok z narodową demokracyą celem zwalczania inteligencyi. Mowca zarzuca socyalistom niekonsekwencyę i twierdzi, że dyskusya w sprawie uposażenia miast w mandaty miałaby być prowadzoną przy punkcie o wydzieleniu miast w osobne okręgi.

Pos. tow. **Daszyński** przypomina czasy, kiedy PPS toczyła wraz z ludowcami walkę o prawa ludu i wyraża głęboki żal, że **dziś ludowcy maszerują na czele tych, którzy chcą równość prawa wyborczego zaprzepaścić i sfałszować.** Według obliczenia mowcy do przyszłego sejmu wejdzie przeszło 100 posłów niepolskich. Przedstawiciele wyborców potrójnie dotkniętych tą ordynacyą wyborczą nie będą **milczeli.** Mowca wyraża przekonanie, że ludowcy zyskają zaledwie jedną czwartą część tych „obrywków". Wszystko zagarnie narodowa demokracya. Mowca czyni ludowcom zarzut, że pracują na to, aby w przyszłym sejmie endecya miała absolutną większość. Kończy swe przemówienie apelem pod adresem ludowców, aby zawrócili z drogi.

Po przemówieniu posłów Wróblewskiego i tow. Niedziałkowskiego sprawozdawca pos. **Grzędzielski** oświadcza, że dwudniowa dyskusya nad artykułami 94 i 96 nie ujawniła żadnych takich motywów, któreby nie były przytaczane w komisyi albo podczas dyskusyi generalnej. Dotychczas wysunięte argumenty nie przekonały mowcy. Wobec tego obstaje on przy tekście ordynacyi, ustalonym w komisyi.

Na artykule 116 przerwano dyskusyę nad ordynacyą aż do załatwienia ustawy o monopolu tytoniowym. Tymczasem przystąpiono do ustawy

o urlopach pracowników w przemyśle i handlu.

Po burzliwej dyskusyi ustawę przyjęto w drugiem czytaniu.

Wkońcu uchwalono w trzeciem czytaniu ustawę o powołaniu nadzwyczajnej komisyi dla zatargów między

właścicielami domów a dozorcami

i posiedzenie zamknięto; następne we **czwartek.**

Delegacya papieska do Rosyi

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). Do Rosyi drogą na Odessę wyjeżdża ośmiu delegatów papieskich. Celem ich podróży jest zoryentowanie się w stosunkach Rosyi sowieckiej i rozdział funduszów przesłanych przez Watykan dla głodnych w Rosyi.

Aresztowanie komunistów

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu"). W Małkini aresztowano grupę komunistyczną, złożoną z 5 osób.

Niespodzianki genueńskie

Podczas gdy sobotnie wiadomości z Genui donosiły, że konferencya jest w przededniu rozbicia się, niedzielne wiadomości sprawiły niespodziankę: konferencya kończy się — zapowiedzią drugiej konferencyi. Nie będzie to — może dla uniknięcia niemiłych reminiscencyi — konferencya i nie zbierze się w Genui, tylko będzie to komitet ekspertów i będzie obradował w Hadze z dalszą różnicą, że podczas gdy na konferencye w Genui nie oznaczono terminu obrad, to dla Hagi ustalono taki termin na czerwiec. Wszystkie państwa mają tam wysłać rzeczoznawców, którzy zapewne w ustnej dyskusyi z delegatami rosyjskimi ustalą warunki odbudowy Rosyi, co do których nie dało się osiągnąć porozumienia.

Zreasumujmy przebieg konferencyi i jej wyniki. Myślą przewodnią Lloyda George'a, głównego inicyatora konferencyi, było poruszenie wszystkich spraw stojących w związku ze sprawą gospodarczej odbudowy Europy. Wychodził on z słusznego założenia, że dokonanie tego dzieła zawisłe jest od trzech warunków: 1) od uporządkowania stosunków z Rosyą, 2) od uregulowania sprawy odszkodowań niemieckich, 3) od zapewnienia Europie pokoju przez usunięcie bodaj na ograniczony czas niebezpieczeństwa zawikłań wojennych. Program ten spotkał się z opozycyą Francyi, która obstawała przy pozorach tj. przy dopuszczeniu do obrad tylko tych spraw, które ustaliła styczniowa konferencya w Cannes, przerwana skutek wyjazdu i dymisyi Brianda. Francya chciała dopuścić pierwszy punkt tylko warunkowo, dwóch zaś dalszych wcale dopuścić nie chciała, uważając je za utajoną rewizyę postanowień traktatu wersalskiego.

Na pierwszem posiedzeniu plenarnem konferencyi przewodniczący de Facta enuncyował, że tematem obrad są uchwały w Cannes, co jednak nie wstrzymało Lloyda George'a od wysuwania przy każdej okazyi postulatów i programów sprzecznych z temi uchwałami. Pierwszą poważną próbą wytrzymałości konferencyi był traktat niemiecko-rosyjski, podpisany 16 kwietnia w Rapallo. Wszyscy uczestnicy konferencyi, najgłośniej Francuzi, krzyczeli, że traktat ten wyprzedza zapaść mające uchwały, że Niemcy z jednej strony zabezpieczyli sobie lwią część w przyszłej odbudowie Rosyi, a z drugiej strony przez zrzeczenie się swych praw z traktatu brzeskiego naruszyli prawa przysługujące zwycięzcom z traktatu wersalskiego. Konferencya tę pierwszą próbę przebyła zwycięsko: Niemców wydalono — zresztą na krótki tylko czas — z obrad podkomisyi rosyjskiej i praca szła dalej, głównie nad warunkami, pod jakimi Europa ma wejść w stosunki z Rosyą.

Długich trzeba było walk, zanim doszło do tej sytuacyi. Jedną z najwalniejszych przeszkód była niepewna pozycya delegacyi francuskiej, która nie otrzymała od swego rządu nieograniczonych pełnomocnictw, lecz w każdej ważniejszej sprawie musiała zasięgać nowych instrukcyj w Paryżu. Obok tego, równolegle z obradami w Genui, toczyły się obrady komisyi reparacyjnej w Paryżu nad środkami, jakie trzeba będzie zastosować wobec Niemiec, gdyby do 31 maja nie przyjęły żądań komisyi co do nałożenia nowych 60 miliardów podatków i poddania się kontroli finansowej. Zanim Niemcy dały urzędową odpowiedź, Poincare w mowie wygłoszonej w Bar le Duc ustalił, że w razie odmownej odpowiedzi Francya ma prawo sama zastosować wobec Niemiec środki karne. Wywołało to nowe przesilenie w Genui, które doszło do dramatycznego napięcia, gdy delegat francuski Barthou opuścił Genuę, a „Times“ ogłosił, że Lloyd George zagroził zerwaniem ententy.

Ostatecznie i ten incydent został zlokalizowany i Francya wróciła na konferencyę, aby zaraz wywołać nowe przesilenie, tym razem na tle rosyjskiem. Mocarstwa sprzymierzone i zaprzyjaźnione — z wykluczeniem państw nieprzyjacielskich i neutralnych — ułożyły memorjał, zawierający warunki, pod jakimi gotowe są przystąpić do odbudowy Rosyi. Zaledwo ten memoryał został ogłoszony, wywołał on sprzeciw Belgii i Francyi, głównie przeciw artykułowi 7, który mówi o kompensatach, jakie rząd sowiecki ma dać za odebrane koncesye przedwojenne. Belgia i Francya uważały, że artykuł ten odbiera ich kapitalistom nabyte prawa, że w szczególności krzywdzi kapitalistów ich zaangażowanych w nafcie rosyjskiej na rzecz angielsko-holenderskich towarzystw. Zanim państwa porozumiały się co do tego zatargu, przyszła odpowiedź rosyjska na memorjał, odpowiedź równająca się odrzuceniu jego warunków. I znowu wybuchło przesilenie: konferencya — jak w sobotę doniesiono — miała być zerwaną bez możności kontynuowania jej.

Lloyd George nie dał za wygranę. Po dłuższej konferencyi z Barthou przyszedł do skutku kompromis, który sprawę rosyjską przekazuje wybrać się mającej przez poszczególne państwa komisyi ekspertów z miejscem obrad w Hadze, która to komisya ma najdalej w czerwcu rozpocząć swe prace i zakończyć je w przeciągu 3 miesięcy. Przez ten czas pakt pokojowy ma obowiązywać tj. nie wolno będzie żadnemu państwu ani urządzić napadu ani zawierać z Rosyą osobnej umowy. Czy ten kompromis będzie mógł być zrealizowany, jest jeszcze kwestyą wobec oświadczenia Cziczerina, że Rosya nie podda się komisyi mającej obradować bez jej udziału i że Rosya nie pozwoli odebrać sobie prawa zawierania umów z państwami, które takie umowy zechcą z nią zawrzeć. Wobec tej opozycyi konferencya haska wisi właściwie w powietrzu i może się stać, że poweźmie uchwały, których główny interesent tj. Rosya nie zechce uznać.

Jednym z najważniejszych momentów konferencyi były sprawy dotyczące Polski i stojące z nimi w związku zachowanie się małej ententy. Lloyd George wbrew swemu własnemu programowi, szukając możliwości dania konferencyi tematu do obrad, wysunął sprawę granic wschodnich Polski, a więc sprawę Galicyi wschodniej i Wileńszczyzny bez względu na to, że drugi zainteresowany: Rosya i Ukraina przez podpisanie traktatu ryskiego uznały stan obecny tych granic. W myśl traktatu w Wersalu i Sevres mocarstwa koalicyjne zastrzegły dla siebie prawo ustalenia granic na wschodzie, a temsamem sprawa ta nie podlegała kompetencyi konferencyi, na której reprezentowane były — obok państw koalicyjnych — wszystkie inne państwa europejskie. Jedynie kompetentnym czynnikiem do wmięszania się w te sprawy jest Rada najwyższa względnie z jej upoważnienia Rada ambasadorów. To też delegacya polska zaprotestowała przeciw postawieniu tej sprawy na porządku dziennym i w proteście swym doznała poparcia przez Francyę i część małej ententy tj. Rumunię i Jugosławię. Czechy przez Benesza zajęły w tej sprawie, jak wogóle w zatargach między Anglią i Francyą, dwuznaczne stanowisko, proklamując podejrzaną neutralność i — jak ogólnie wierzą — zawierając separatystyczny układ z Rosyą. Przez zakończenie konferencyi sprawa ta spadła z tapetu i zapewne już nie zostanie poruszoną w Hadze, gdzie ma się obrabiać temat wyłącznie gospodarczy.

Biorąc pod uwagę cały przebieg konferencyi, można skonstatować, że była ona jednym ciągiem niespodzianek, z których największą jest jej zakończenie. Teraz napewno zacznie się w „wielkiej“ prasie dyskusya na temat, czy konferencya zakończyła się sukcesem Lloyda George'a, czy sukcesem Francyi. Niewątpliwie, na oko przynajmniej, chwilowo sukces jest po stronie Francyi, która nie dopuściła do obrad nad sprawami dla siebie niedogodnymi. Na dalszą jednak metę nie ulega wątpliwość, że Lloyd George zasadniczy swój cel osiągnął. Chciał on przez obrady w Genui zapoczątkować dopuszczenie Rosyi i Niemiec do wspólnego stołu i to mu się udało. — Chciał też przez Genuę wzmocnić swe stanowisko w polityce wewnętrznej i to też przeprowadził, bo liberali angielscy pochwalają jego dążenia pacyfikacyjne, konserwatyści zaś są mu wdzięczni za utrzymanie na razie ententy z Francyą.

H.

Niebezpieczeństwo zniszczenia kopalni i miasta Wieliczki

Wniosek nagły Związku polskich posłów socyalistycznych, zgłoszony w Sejmie w dniu 25 kwietnia b. r., omawiany będzie w komisyi przemysłowo-handlowej we środę 17 maja. Tow. poseł dr Emil **Bobrowski** jest w posiadaniu wielkiej ilości materyału zebranego przez Związek robotników przemysłu górniczego w Polsce, na dowód jak szkodliwą była gospodarka, którą pewne czynniki chciały doprowadzić saliny polski do upadku, by je potem tanio wydzierżawić.

Między innemi zarządzeniami wydalono w Bochni i Wieliczce kilkuset robotników, pomnażając szeregi bezrobotnych, podczas gdy na kopalniach nie prowadzi się robót zasadzkowych w miejscach wyrabowanych i stąd może przyjść do wielkiego nieszczęścia, bo **do zawalenia się kopalni i zapadnięcia się miasta.**

Podajemy poniżej według **urzędowych źródeł** możliwość zatrudnienia wydalonych w Wieliczce ludzi właśnie przy pracy, która tak jest niezbędną, by utrzymać kopalnię i uchronić miasto od nieszczęścia.

Już przed 17 laty, za rządów austryackich komisye ministeryalne przy współudziale fachowców górników z salin alpejskich i kopalń węgla z rewiru ostrawsko-karwińskiego (inż. Füllinger i inż. Brzozowski) orzekły, że wprowadzenie zasadzki jest kwestyą istnienia kopalni. Ministerstwo skarbu nakazało bezwłoczne wprowadzenie zasadzki, wygotowano więc projekty urzeczywistnienia tejże, zakupiono grunta do brania ziemi zasadzkowej na „Psiej Górce“, urządzono kolejkę linowkową i aż do wybuchu wojny zarząd saliny pilnie przestrzegał poleceń ministerstwa i uskuteczniał w kopalni roboty zasadzkowe, o ile tylko stosunki ruchu na to pozwalały.

Od wybuchu wojny prowadzi się gospodarkę **czysto rabunkową**. Wybrać jaknajwięcej ilości soli, nie myśląc zupełnie o zabezpieczeniu wybranych pustkowi, tak prowadzi się obecnie, niszcząc majątek narodowy i może zajść wypadek, **że cała Wieliczka zapadnie się pod ziemię.**

Zasadzka jest konieczną, powinno się ją było prowadzić systematycznie, zaś obecnie tembardziej należało do niej przystąpić, zatrudniając robotników niemających roboty przy normalnym ruchu rabunkowym, zamiast wydalać ich powiększając i tak już liczne szeregi bezrobotnych, bo to chyba nie leży w interesie państwa.

Dotychczasowe urządzenia pozwalają na wprowadzanie do kopalni około 10 wagonów ziemi, t. j. 70 m³ w jednej zmianie, a 20 wagonów ziemi, t. j. 140 m³ w dwóch zmianach, przy zatrudnianiu około 80 ludzi w jednej zmianie, czyli 160 w dwóch zmianach. Zasadzka może być prowadzona nietylko z „Psiej Górki“ szybem zasadzkowym „Górsko“, ale także szybami „Kościuszko“ i „Kinga“ przez sprowadzenie do kopalni przemoczonego popiołu (żużle) z pod kotłów i toby było racyonalne i konieczne forsowanie zasadzki, unikając temsamem tworzenia hałd popiołu na szybie „Kościuszko“.

Przyjmując, że zasadzka szybem „Kinga“ i „Kościuszko“ nie mogłaby być prowadzona na dwie zmiany, lecz tylko w jednej zmianie, to można sprowadzić do kopalni około 120 m³ popiołu przy zatrudnianiu około 70 ludzi, licząc pracę na świecie i przy rozwózce w kopalni.

Zestawiając wymienione konieczne prace otrzymamy:

Zasadzka kolejką linowkową przez szyb „Górsko“ 2 zmiany — 140 m³ — 160 ludzi; zasadzka szybami „Kościuszko“ lub „Kinga“ 1 zmiana — 120 m³ — 70 ludzi, rezerwa 20 ludzi, dziennie 260 m³ — 250 ludzi.

Wedle gotowych już planów robót niezbędnych, najpilniejszych do utrzymania kopalni przez zasadzkę, należy wypełnić następujące komory i pustkowia:

Góry wschodnie: komora „Lobkowitz II“ poziom, „Maksymiliany II“ poziom, „Karolina III“ poziom, „Karol Wiktor“ i „Wiesiołowski III“ poziom, wreszcie „Lettner“ i „Nadachów“ w V poziomie. Razem około 300.000 m³ próżni.

Góry zachodnie: komory: „Neustädter“, „Lebzeltern II“ poziom, „Freitag“, „Seeling“, „Lill III“ poziom, „Galicya północna IV“ poziom i „Karole“ obok szybu „Kościuszko“ poniżej poziomu IV, razem około 80.000 m³ próżni. Razem: Góry wschodnie 300.000 m³, Góry zachodnie 80.000 m³, ogółem 380.000 m³. Licząc możność zasadzki około 360 m³ dziennie, wypada więc 380.000 m³ podzielone przez 260 pochłonie okrągło 1460 dni roboczych, czyli 1460 : 280 (przeciętna dni roboczych w roku) równa się **5 lat** zatrudnienia 250 ludzi, a jest to koniecznością i **kwestyą przyszłości i istnienia Wieliczki.**

Szkoła partyjna

Środa 17 maja: Wanda Gancwolówna: Historya socyalizmu, cz. II.

—ooo—

KRONIKA

Kraków, 17 maja.

Walka z drożyzną

(k) Nadzwyczajny komisarz do zwalczania drożyzny minister Michalski nadesłał do państwowego urzędu walki z lichwą w Krakowie rozporządzenie, w którym na początku wyluszcza powody drożyzny artykułów pierwszej potrzeby. Jednym z tych powodów jest nienormalny obrót artykułami, oraz nadmierne pośrednictwo w handlu. Ten sposób handlu rozwielmożnia się coraz silniej i przyczynia się bezwzględnie do zwyżki cen. Z powodu tego należy jaknajenergiczniej i bezwzględnie tępić nielegalne pośrednictwo wedle znanych obowiązujących postanowień. Przedewszystkiem należy działać z całą siłą przeciw wykupywaniu po drodze od zdążających na targ lub już na targu przedmiotów użytku. Należy także zwalczać nielegalne pośrednictwo w handlu, t. j. prowadzone przez osoby nie posiadające uprawnień handlowych względnie przemysłowych, albo posiadające uprawnienia, ale opiewające na innego rodzaju handel lub przemysł, aniżeli wykonują na targu, n. p. mają uprawnienia handlowe na owoce, a skupują na targu nabiał.

Wysłanie dzieci do kolonii leczniczej

Towarzystwo opieki szpitalnej dla dzieci, które istnieje już lat 50, prowadzi szpital św. Ludwika w Krakowie i wysyła corocznie dzieci skrofuliczne z ubogich warstw ludności do własnego zakładu w Rabce (kolonia pod wezwaniem św. Józefa, założona przez ś. p. rektora Jakubowskiego). Majątek w papierach, którem towarzystwo rozporządzało przed wojną, stracił w obecnych warunkach prawie całą wartość. Dalsze wysyłanie ubogich dzieci do Rabki stało się dziś prawie niemożliwe, o ile samo społeczeństwo nie pospieszy z pomocą. W bieżącym roku towarzystwo, dzięki dochodowi z balu, pokryło deficyt zeszłoroczny. Pozostała reszta wraz ze spodziewanymi dochodami i ofiarami kilku instytucyj i osób prywatnych nie przeniesie jednego miliona marek. Przed rozpoczęciem sezonu trzeba poprawić budynek, uzupełnić inwentarz i ponieść różne koszta z administracyą połączone. To pochłonie około pół miliona marek. Na wysłanie choćby 160 dzieci (a nie 200 jak w roku zeszłym), na ich utrzymanie wraz z personalem i leczeniem potrzeba wobec drożyzny dziś panującej powyżej 5 milionów marek. Z konieczności trzeba będzie pobierać od rodziców i opiekunów opłaty, oczywiście jaknajprzystępniejsze, stosownie do uchwały „Związku kolonii", obowiązującej wszystkie instytucye tego rodzaju. Jednak i tą drogą nie zdoła się o tyle powiększyć gotówki, aby pokryć preliminowane wydatki lecznicy. Istnieje nadzieja, że publiczna zbiórka, która za zezwoleniem magistratu ma się odbyć w połowie czerwca, przyniesie pewne dochody. Dla uratowania pełnej liczby dzieci, jaką trzeba wysłać, apelujemy do całego społeczeństwa, a w szczególności do instytucyj finansowych i przemysłowych, które przy rozdziale zysków popierają cele humanitarne, aby zechciały przyjść nam z pomocą.

Funduszami towarzystwa opieki szpitalnej dla dzieci zarządza Bank Małopolski w Krakowie, który przyjmuje ofiary na kolonię leczniczą w Rabce.

(k) **Przyjazd merów francuskich do Krakowa.** W poniedziałek 22 bm. o godzinie 11·10 w nocy przybywają do Krakowa, w przejeździe do Lwowa na zjazd delegatów Związku miast polskich, przedstawiciele generalnego zrzeszenia merów (burmistrzów) francuskich w liczbie 7 osób, wśród nich jeden sekretarz Związku. Przybywają: Adrien Gilly, prezydent generalnego zrzeszenia międzynarodowego merów, Charles Legras, Antonin Faroud, Albert Perrin, Le Boulanger, Marcel Herant i sekretarz Marcel Gilly. Merów powita na dworcu w Krakowie imieniem miasta wicepr. Wielgus. We wtorek przed południem zwiedzą goście zabytki naszego miasta, poczem w południe będą przywitani w sali posiedzeń Rady miasta przez członków Rady, oraz zaproszonych gości. Po południu zwiedzą merowie saliny wielickie, wieczorem zaś wezmą udział w przyjęciu wydanem na ich cześć w sali Starego teatru. Tegoż dnia o godz. 10.20 w nocy wyjadą do Zakopanego, skąd wrócą następnego dnia wieczór i udadzą się do Lwowa. We Lwowie zabawią przez cały czas trwania obrad zjazdu, t. j. do soboty 27 bm. włącznie.

Komunikat o stanie pogody wydany we wtorek 16 maja o godzinie 8 wieczór według danych państwowego instytutu meteorologicznego w Warszawie. Stan atmosfery: W ciągu doby Polska znajdowała się w obszarze wysokiego ciśnienia, ogarniającego południowo-wschodnią część Europy. Wskutek tego w kraju utrzymywała się piękna, słoneczna pogoda przy słabych prądach powietrza. W godzinach popołudniowych termometr wskazywał w Poznaniu 25⁰, w Krakowie 24⁰, Warszawie 23⁰, Lwowie 22⁰ i Pińsku 21⁰. W Krakowie: ciśnienie 761·9, temperatura 20·3, maximum 24·5, minimum 3·1, pogodnie. Prognoza na środę: dość pogodnie, cieplej, wiatry lokalne.

Kuratoryum okręgu szkolnego krakowskiego komunikuje, że 20 b. m. odbędzie się we wszystkich szkołach, podległych kuratoryum, uroczysty obchód dla uczczenia emigracyi naszej w Ameryce.

700-letni Jubileusz uniwersytetu w Padwie. Polska wzięła żywy udział w uroczystościach padewskich, które odbyły się w Padwie 15 bm. Jako delegat uniwersytetu Jagiellońskiego pojechał prof. Kazimierz Kostanecki, który reprezentował tam również Akademię Umiejętności oraz uniwersytety lwowski i poznański. Prof. Kostanecki zawiózł do Padwy obszerną, kilkudziesięcioarkuszową pracę zbiorową, wydaną (pod red. prof. Windakiewicza i Wędkiewicza) przez uczonych pol. w jęz. włoskim, a obejmującą szereg prac, wyjaśniających stosunek uniwersytetu padewskiego do życia kulturalnego w Polsce. Znalazły tam pomieszczenie prace prof. Morawskiego, Łempickiego, Ćwiklińskiego, Wędkiewicza, Windakiewicza, ks. Fijałka, Birkenmajera starszego i młodszego, Kota, Lachsa, Rostafińskiego i Rubczyńskiego. Nadto imieniem uniwersytetu Jagiellońskiego zawiózł prof. Kostanecki artystycznie wykonany i ozdobiony przez artystę prof. Bukowskiego adres. Adres, pisany na pergaminie, iluminowany artystycznie, oprawiony w okładki obciągnięte jedwabiem z ornamentami haftowanymi złotem według rysunku prof. Bukowskiego, jest prawdziwem dziełem sztuki. Uniwersytet Jagielloński, który w tak ścisłych pozostawał z Padwą stosunkach, uczci rocznicę założenia uniwersytetu padewskiego uroczystą Akademią, która się odbędzie w sobotę 20 maja o godzinie 12 w południe w auli uniwersyteckiej. Akademię zagai rektor, następnie będzie mówił prof. Birkenmajer na temat „Kopernik w Padwie", w którejto kwestyi jest najbardziej miarodajnym specyalistą. O znaczeniu Polski dla Włoch powie ks. Giannini, a jeden z profesorów uniwersytetu o znaczeniu Włoch dla Polski.

Pomoc dla młodzieży akademickiej. W dalszym ciągu składek na rzecz komitetu opieki nad młodzieżą akademicką złożono na ręce wojewody dra Gałeckiego: Bank przemysł. w Krakowie 350 000 mk, składka zebrana przez starostę w Nowym Targu 250.000 mk, Powszechny bank kredytowy w Krakowie 70 000 mk, Tow. handlowe w Myślenicach 10.000 mk, razem 680.000 mk. Wraz z poprzednio ogłoszonemi składkami złożono 5 990 044 mk, oprócz darów w naturze wartości około 2 milionów mk. Nadto 15 bm. nadesłało stowarzyszenie dla obrotu materyałami i towarami tekstylnemi w Bielsku–Białej i okolicy 2 bale, zawierające 287 05 metrów materyałów ubraniowych, wartości około półtora miliona mk, jako pierwszą ratę na poczet rozpoczętej akcyi celem dostarczenia ubrań młodzieży akademickiej.

Prezes dyrekcyi kolei państw. inż. Prachtel-Morawiański wyjechał 15 b. m. na dwutygodniowy urlop.

(k) **Potanienie węgla.** Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach ma nastąpić zniżka cen węgla. Cena jednego cetnara metr. będzie obniżona o 110 mk, to znaczy o blisko połowę podwyżki, która nastąpiła 1 maja b. r. Na dzisiejszej konferencyi w magistracie z przedstawicielami gwarectwa jaworznickiego i innych kopalń zostaną szczegółowo ustalone nowe zniżone ceny poszczególnych gatunków węgla.

Z teatru J. Słowackiego. Dzisiaj komedya Kiedrzyńskiego „Oczy księżniczki Fathmy", jutro „Ulica dziwna" Czyżowskiego, po tem przedstawieniu dramat Czyżowskiego zejdzie z repertuaru. Ponieważ na ostatnie przedstawienie szkolne „Mizantropa" liczne szkoły nie zdołały dostać miejsc, dyrekcya powtarza arcydzieło Moliera w sobotę 20 bm. o godz. 3½, po południu. Bilety do nabycia jak poprzednio w kuratoryum szkolnem.

Z teatru Bagatela. Dziś we środę komedya włoska „Swiderek", we czwartek „Kobieta, która zabiła", w sobotę po poł. po cenach zniżonych „Morphium" z pp. Malicką i Węgierko, o godz. 11½ Dada Hallo. W sobotę wieczór sztuka Andrejewa „Ten, którego biją po twarzy" w 4-ch aktach. Przedstawienie piątkowe zostaje zawieszone z powodu generalnej próby z premiery.

Opera i Operetka. Dziś we środę operetka „Amor w śniegu", jutro we czwartek operetka „Urlop małżeński" z pożegnalnym gościnnym występem p. Dąbrowskiej. W przygotowaniu opera „Eugeniusz Oniegin" Czajkowskiego.

Z teatru Nowości. Helena Miłowska wystąpi po raz pierwszy dziś we środę w operetce Buttikaya „Szał miłości". Udział cieszącej się w Krakowie pełną sympatyą artystki przyczyni się w wielkiej mierze do podniesienia wysokich walorów artystycznych tej operetki. Repertuar bieżącego tygodnia wypełni „Szał miłości" z gościnnym występem Miłowskiej. W przygotowaniu pełna humoru operetka „Król się bawi".

Koncert Adama Didura odbędzie się dziś we środę o godz. 8 wieczór. Nieliczne pozostałe bilety — jak również bilety na krzesła dostawne w cenie 1200 m są do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8, zaś od godz. 6 wieczór przy kasie w Starym Teatrze.

Olga Desmond wystąpi w Krakowie w piątek 19 bm. w teatrze im. Jul. Słowackiego.

Bilety na II i III wieczór Festivalu Brahmsa (w cenie od 500–1500 m), który odbędzie się we czwartek 18 bm. i w sobotę 20 bm. w Starym Teatrze, są jeszcze dzisiaj do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego.

Sprzedaż bzu odbywać się będzie w ogrodach miejskich przy ul. Lubicz 23 codziennie od godz. 11 - 12 w południe, począwszy od dnia dzisiejszego.

(k) **Kradzież listów na poczcie.** Onegdaj aresztowała policya Tomasza Pawlika (lat 26), funkcyonaryusza pocztowego w Krakowie, który zatrudniony w dziale ekspedycyi listów, dopuszczał się nadużyć w ten sposób, że zabierał listy, co do których przypuszczał, iż zawierają pieniądze. Po godzinach urzędowych wypróżniał je z zawartości pieniężnej, a następnie listy niszczył. Szkody wyrządzonej w ten sposób przez Pawlika dotychczas nie ustalono.

Zaginiony chłopczyk. Do policyi doniosła p. Ewa Schein, zamieszkała przy ul. Szerokiej 10, że dnia 14 bm. wydalił się z domu jej 7-letni synek Natan i dotąd mimo usilnych poszukiwań nie zdołano natrafić na jego ślady.

Zaginął mąż. Marya Szumiec, zamieszkała przy ul. Dębowej 3, zawiadomiła policyę, że jej mąż Edward (lat 35), pomocnik ślusarski, wyszedł z domu dnia 14 bm. i do tej pory nie powrócił. Zachodzi obawa nieszczęśliwego wypadku.

Amator cudzej mąki. Pod zarzutem systematycznych kradzieży mąki na szkodę Stanisł. Graja, właściciela piekarni przy ul. Mikołajskiej 3, aresztowano jego praktykanta Łukasza Kurka (lat 19). Szkoda wynosi około 300.000 mk.

Włamania. Do mieszkania p. Reginy Smut przy ul. Lubelskiej 11 włamali się nieznani sprawcy i skradli garderobę męską i bieliznę łącznej wartości 300.000 mk, przyczem zabrali 2000 koron austr. w gotówce. — Również włamano się do mieszkania p. Maryi Weiss w Rynku gł. 23 i skradziono jej srebrny zegarek „Omega" wartości 50 000 mk.

Sezonowa kradzież. Onegdaj nieznani sprawcy skradli z lady w sklepie Nichima Wolfa, kupca przy ul. Krakowskiej 7, dwie sztuki materyi na ubranie męskie, wartości 100.000 mk.

—ooo—

Kradzież milionowej recepty dramat awanturniczo detektywiczny. Film ten należy do jednych z najbardziej senzacyjnych, gdzie zarówno fabuła jak i reżyserya oraz technika rekord osiągły — daje kinoteatr „Sztuka" Jana 6.

—ooo—

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Środa: „Oczy księżniczki Fathmy".
Czwartek: „Ulica dziwna".
Piątek: „Oczy księżniczki Fathmy".

Teatr „Bagatela"

Środa: „Swiderek".
Czwartek: „Kobieta, która zabiła".

Miejski teatr: opera i Operetka

Środa: „Amor w śniegu".
Czwartek: „Urlop małżeński".

Operetka w Nowościach

Środa: „Szał miłości".
Czwartek: „Szał miłości".
Piątek: „Szał miłości".

KINO POUCZAJĄCE

Muzeum przemysłowego, ul. Smoleńsk 9

Od czwartku 11 bm. nowy program o godz. 5, 6½, 8 wiecz.: 1) Latarnia czarodziejska. (Baśń fantastyczna w 4 obrazach), 2) mali wywiadowcy (2 części). W sobotę 13 i w niedzielę 14 bm. powtórzenie programu.

Krakowska scena robotnicza

urządza w sobotę dnia 20-go maja w sali Sokoła w Chrzanowie

Przedstawienie amatorskie

odegrane będą

„Radcy pana radcy"

komedya w 3 aktach Bałuckiego.

Początek o godz. 7·30 wieczór. Po przedstawieniu **Zabawa taneczna**. Do przedstawienia jak i zabawy przygrywać będzie orkiestra robotnicza z Krakowa. Wstęp na przedstawienie: I miejsce 350 mk, II 300 mk, III 250 mk, stojące 150 mk; na zabawę 300 mk. Bufet we własnym zarządzie. **ZARZĄD.**

Z TEATRU

Teatr im. Jul. Słowackiego: „Oczy księżniczki Fathmy", komedya w 3 aktach Stefana Kiedrzyńskiego.

„Oczy księżniczki Fatmy" — tytuł kinowy. W istocie, jest to tytuł filmu, o którym jest mowa w komedyi Kiedrzyńskiego. Sama zaś komedya nie ma w sobie nic kinowego i jest jedną z lepszych sztuk autora „Czystego interesu". Mamy tu realistyczny obrazek małżeński w rodzaju tych, jakie kreśliła Zapolska, ale bez jej jadu, a zato z warszawskim humorem skreślony. Mąż nudziarz i żona rwąca się do „innego życia". Od Zapolskiej poszedł zwyczaj, że w komedyi mąż-nudziarz, któremu żona przyprawiła rogi, jest z reguły profesorem: „Ich czworo" Zapolskiej, „Księga Hioba" Winawera, teraz znów „Oczy księżniczki Fatmy" Kiedrzyńskiego. Że właśnie na profesorów spadło to „privilegium oliosum", przyczyna tego zdaje się tkwić w jaskrawości przeciwstawienia kobiety lekkiej i próżnej ciężko uczonemu molowi książkowemu. Oszukiwany przez żonę profesor stał się w ten sposób stałą figurą komedyową.

Historya kłótni małżeńskich profesora Groniewskiego z piękną panią Stefą byłaby dość nudna i ponura, gdyby do komedyi nie wniosła żywiołu humoru figura „tego trzeciego". Nazywa się on Narewicz, a jest nicponiem, próżniakiem, blagierem i naciągaczem (podobnym do tegosamego rodzaju figury, granej niedawno wybornie przez p. Adwentowicza w „Sąsiadce"). Odnajął pokój od profesora, spija jego wódkę i jego kawę, nosi jego kołnierzyki i jego mankiety i dobiera się do jego żony. Zniecierpliwiony profesor prawi mu kazanie:

— Pan, taki wykształcony, czemu pan nie bierzesz żadnej posady. Mówisz pan tak dobrze po francusku, mógłbyś pan wstąpić do dyplomacyi...

— Tak? Żeby potem wszystko było na mnie?! — brzmi odpowiedź Narewicza.

Od takich dowcipów o niezawodnym efekcie roi się sztuka Kiedrzyńskiego i one stanowią główną jej wartość, bo sama historya o tem, jak pani Stefa rozeszła się z mężem i zabłysła jako gwiazda kinowa, byłaby niezbyt zajmująca. Ale komedya iskrzy się od humoru i dowcipu ulicie warszawskiego i utrzymuje się — jak często-stokroć życie — na granicy między dramatem a — farsą.

Rolę pani Stefy świetnie zagrała p. Nosarzewska, ukazując się przytem w sześciu toaletach reklamowych z warszawskiej pracowni Żmigrydera, których ocena nie wchodzi już w zakres kompetencyi recenzenta teatralnego. W roli profesora p. Malinowski starał się gruntownie uzasadnić odrazę pani Stefy do męża. Trudną rolę Narewicza zagrał p. Nowakowski, który po kilkomiesięcznym pobycie w Warszawie znowu zagościł na krakowskiej scenie i odrazu odnowił sympatyę, jaką się cieszył u tutejszej publiczności. P. Klońska-Sauerowa i p. Guttner udatnie dopełnili zespołu. „Oczy księżniczki Fathmy" odniosły zupełny sukces. **E. H.**

Z sali sądowej

Kraków, 17 maja.

Dzieciobójstwo

(k) Wczoraj odbyła się przed ławą przysięgłych w sądzie okręg. karnym w Krakowie rozprawa przeciw Katarzynie Potos l. 28, służącej, oskarżonej o zbrodnię dzieciobójstwa. Rozprawie przewodniczył s. s. o. Swiądrowski, wotowali s. s. o. Kraus i s. s. o. Rosenstein. Oskarżał prokurator Wołoszczuk, bronił adw. dr Wiktor Peiper. Akt oskarżenia zarzuca Potoniównej, że w nocy z 12 na 13 marca br. udusiła po porodzie swe nieślubne dziecko płci żeńskiej w ten sposób, że dziecko zrodzone w ustępie zaniosła do piwnicy i położyła je twarzą na kupę miału węglowego w tym celu, aby ono wdychanym pyłem się udusiło. Obwiniona wypiera się winy, twierdząc, że dziecko zaniosła do piwnicy w tem mniemaniu, że jest ono nieżywe, gdyż po urodzeniu nie dawało znaku życia.

Przesłuchani na wczorajszej rozprawie znawcy lekarze prof. dr Jankowski i prof. dr Olbrycht orzekli na podstawie oględzin sądowo-lekarskich i sekcyi zwłok noworodka, że dziecko urodziło się żywe oraz, że żyło jeszcze w piwnicy, o czem świadczy znaleziony w drogach oddechowych, w przełyku i w żołądku noworodka miał węglowy.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał postawił sędziom przysięgłym pytanie główne w kierunku rozmyślnego uduszenia dziecka przez obwinioną i pytanie ewentualne w kierunku umyślnego zaniechania przez nią zawezwania potrzebnej przy porodzie pomocy, przez co obwiniona noworodkowi zginąć pozwoliła.

Sędziowie przysięgli 9 głosami zaprzeczyli pytanie główne, zaś 11 głosami zatwierdzili pytanie ewentualne. Na podstawie tego werdyktu trybunał przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia wydał wyrok, skazujący Katarzynę Potoś na 10 miesięcy ciężkiego więzienia z twardem łożem co miesiąc.

Komisye sejmowe

Warszawa. (PAT). Komisya **konstytucyjna** przyjęła w trzeciem czytaniu projekt ustawy o trybunale administracyjnym według referatu posła tow. Liebermanna.

Komisya **prawnicza** przyjęła w trzeciem czytaniu projekt ustawy, zawierającej przepisy przejściowe z powodu wprowadzenia w życie konwencyi berneńskiej o ochronie dzieł literatury i sztuki.

Komisya **skarbowo-budżetowa** rozpatrywała preliminarz ministerstwa sprawiedliwości. Dochody przewidziane są na 1.196,270.000, rozchody na 10.449,574.000. Referent przyszedł do wniosku, że największą bolączką jest niezwykle małe uposażenie pracowników sądowych, co grozi dezorganizacyą. Poseł tow. **Marek** wystąpił z krytyką okólnika ministra sprawiedliwości **o pociąganiu do odpowiedzialności przestępców państwowych** i domagał się odpowiedzi na zarzuty czynione sądownictwu i ministerstwu sprawiedliwości. Minister Sobolewski odpierał zarzuty partyjności i stronniczości sądownictwa, poczem oświadczył, że nie może zgodzić się na cofnięcie okólnika. Poseł tow. **Diamand** omawiał zadania sądownictwa i konieczność kontroli. Po dyskusyi dział I preliminarza (o zarządzie centralnym) przyjęto.

Głód na Ukrainie

Charków. (AW) Głód na Ukrainie przybiera rozmiary niesłychane. W pięciu guberniach: donieckiej, jekaterynosławskiej, zaporowskiej, mikołajewskiej i odeskiej na ogólną liczbę 9 i pół miliona ludności głoduje 3 miliony, z czego przeszło 1,300.000 dzieci. Pomoc okazywana głodnym jest nikła. Otrzymuje ją zaledwie 14% głodnych. Położenie staje się z dnia na dzień okropniejsze. **Bez pomocy całego świata cywilizowanego Ukraina wymrze.**

Charków. (AW) Ispołkom miasta Chersonia wysłał do wszystkich większych organów republiki ukraińskiej zawiadomienie, iż w Chersoniu zdarzają się coraz częstsze wypadki ludożerstwa.

Przegląd gospodarczy

Przesyłki do Czech

Władze czeskie wymagają, aby przy każdej przesyłce, nadchodzącej z Polski, a przeznaczonej do Czechosłowacyi, była załączona deklaracya towaru. Bez tej deklaracyi przesyłki nie będą przyjmowane przez graniczne stacye czeskosłowackie. Wobec tego wszystkie stacye nadawcze polskich kolei państw będą żądać od nadawcy przy przyjęciu tego rodzaju przesyłek do przewozu deklaracyi towaru, która może być sporządzoną w języku polskim na zwykłym papierze, jednak musi zawierać następujące dane: nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy, ilość, rodzaj opakowania, cechy i numera przesyłki, nazwę towaru, wagę, wartość towaru i kraj przeznaczenia.

—ooo—

Giełda zbożowa w Warszawie

Warszawa, 16 maja. (PAT). Pszenica 22.000 loko Warszawa wagon, jęczmień 13 800, mąka żytnia 30% 21 000, mąka pszenna 65% 31.000, otręby żytnie 10.800.

—ooo—

Giełda krakowska z 16 maja

Waluty i dewizy	Waluta markowa				
	[illegible]		Czek. przekaz wpłaty		
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Transakcya
Dolary St. Zjed	3900 —	4025·—	3900·—	4025·—	—·—
„ kanad.	3800·—	3900·—	3800.—	3900·—	—·—
Franki franc.	350·—	365·—	360·—	370·—	—·—
„ belgijs.	320·—	335·—	325.—	340·—	—·—
„ szwajc.	770·—	790·—	770 –	790·—	—·—
Funty szterlin	17.500	18.000	17.500	18.000	—·—
Marki niemiec	13·75	14·50	13·75	14·50	14·20
Korony austr.	—·40	—·43	—·40	—·43	—·41½
„ czesko-sł.	76·—	78 —	77·—	79·—	—·78
„ węgiers.	5·10	5·35	5.25	5·50	—·—
„ duńskie	830·—	860·—	830·—	860·—	—·—
Lei rumuńskie	24·—	26·—	26·—	28·—	—·—
Liry włoskie	210·—	220·—	210·—	220·—	—·—
Floreny holen.	1540·—	1600·—	1540·—	1600·—	—·—

Akcye bankowe	Waluta markowa		
	ofiar.	żądano	Tranzakcya
Bank Przemysł. I—V em.	600·—	700·—	
Bank Hipoteczny	825·—	875·—	
Bank Małopolski	650·—	725·—	
Ziemski Bank Kredyt.	600·—	650·—	
Powszechny Bank Kredyt.	350·—	400·—	
Akc. Bank Związk. I-VII	650·—	700·—	
Bank Ziem. Kresów Łańcut	600·—	700·—	
Bank Kred. w Warszawie	3000·—	3200·—	
Bank Związ. Spółek Zarob.	2200·—	2400·—	
Akcye tow. handl. i przem.			
P. T. H. I—IV em.	700·—	750·—	
„Elibor"—Ł. J. Borkowski"	—·—	—·—	
„Impex"	225·—	275·—	
„Pharma" (B. Jawornicki)	4800·—	5100·—	4950 5000
„Polski Glob"	750·—	850·—	
C. Hartwig, Poznań	—·—	—·—	
Żegluga Polska	300·—	350·—	
Zieleniewski I—III em. „ex"	6000·—	6100·—	
H. Cegielski, Poznań I—VII	2500·—	2700·—	2550—2575
„ „ VIII	2100·—	2400·—	
Warsz. Parowozy I—II em.	1000·—	1200·—	1100·—
„Lemiesz"	—·—	—·—	
„Trzebinia" I—IV em.	1800·—	1900·—	1850—1875
„Pocisk"	700·—	850·—	
Automotor	1100·—	1200·—	
Portland-Cem. Szczakowa	17.000·—	18.000·—	
Górka	6000·—	6300·—	
Siersza	6300·—	6600·—	
Tepege I—IV	5000·—	5500·—	5250-5300 ex
Polska Nafta	2000·—	2200·—	2025—2050
Oikos	5600·—	6000·—	
Pezet	950·—	1050·—	
Tłuszcze Trzebinia	3800·—	4000·—	
„Krakus" I—V em.	2850·—	3050·—	2950·—
Porcelana Ćmielów	4900·—	5200·—	
Fabr. cukru w Chodorowie	3300·—	3500·—	3450·—
Elektr. Siersza I—IV em.	1300·—	1500·—	1400—1450

Telegramy giełdowe

Warszawa (PAT) Giełda warszawska. Waluty: Dolary Stanów Ziednoczonych trans. 4000 3980 3990 sprzedaż 4000 kupno 3970. Franki francuskie trans. 368 i pół. Funty szterlingi trans. 17875 17825, Korony czeskie trans. 78'75. Marki niemieckie trans. 14'15. Czeki: Gdańsk trans. 14'10 sprzedaż 14'30 kupno 13'90 Belgia trans. 337'25, 335 sprzedaż 337 kupno 333. Berlin trans. 14'12 i pół, 14'15, 14'10 sprzedaż 14'30 kupno 13'90 Londyn trans. 17950 17900 17925 sprzedaż 18025 kupno 17825. Nowy Jork trans. 4000, 3980 sprzedaż 4000 kupno 3960. Dolary drobne sprzedaż 3980 kupno 3980 Paryż trans. 370 i pół. **Zurych** (PAT) Zamknięcie giełdy. Berlin 1'85 Nowy ork 524 Londyn 2334. Paryż 47'80. Bruksela 43'80. Sztokholm 135 i pół. Madryt 89'80. **Praga 10.** Budapeszt 0'58. **Warszawa 0'13.** Wiedeń 0'05 i pół. Austr. korona stemplow. 0'05 i pół.

Stowarzyszenia i zgromadzenia

Wydział Rady robotniczej odbędzie posiedzenie we czwartek 18 maja o godz. 7 wieczór w sekretaryacie Rady robotniczej.

Posiedzenie klubu radzieckiego PPS odbędzie się w niedzielę 21 maja o godz. 10 rano w redakcyi „Naprzodu", ul. Dunajewskiego 5 na I piętrze. Obecność wszystkich radców konieczna.

Zebranie w sprawie utworzenia Komitetu propagandy spółdzielczej miasta Krakowa i okolic odbędzie się w „Proletaryacie" ulica Lwowska 2 (w Podgórzu) we środę 17 maja o godz. 7 wiecz. Następujące spółdzielnie proszone są o wysłanie swych przedstawicieli: „Naprzód" w Podgórzu, „Postęp" w Nowej Wsi, Krakowski konsum rob. (ul. Długa), „Łączność", „Samopomoc" w Zakrzówku, Spółka spoż. drukarzy, „Naprzód" w Borku Fałęckim, Chł.-rob. stow. sp. w Woli Duchackiej, Konsum rob. w Prądniku Czerwonym, Konsum rob. w Krowodrzy, Stow. spoż. służby miejskiej w Krakowie, R. S. S. w Prądniku Białym, Chł.-rob. stow. spoż. w Pychowicach, „Postęp" w Rakowicach.

—ooo—

OGŁOSZENIE.

Na podstawie uchwał Walnych Zgromadzeń z 12/3 i 2/4 1922 oraz zezwolenia Sądu okr. w Wadowicach l. 109/22. IV. 125 przeprowadza się likwidacyę Stow. spoż. pracowników P. K. P. „Postęp“ w Wadowicach. Wzywa się wierzycieli do zgłoszenia roszczeń.

545 **Komisya likwidacyjna.**

Cukiernik

pierwszorzędna siła, doświadczony, obeznany z cukrownictwem kawiarnianem, fachowiec, poniekąd znający język niemiecki, dla pierwszorzędnej kawiarni na Górnym Śląsku

poszukiwany.

Zgłoszenia poparte referencyami i świadectwami oraz fotografią uprasza się nadesłać do 524

Katowic Postfach 312.

Stolarzy wykwalifikowanych

poszukuje Muzeum przemysłowe w Krakowie ul. Smoleńsk 9. 555

Wykwalifikowanego

montera do instalacyi wodociągowej i ogrzewania centralnego przyjmie natychmiast biuro inżynierów Januszkiewiczów, Kraków, ul. Królowej Jadwigi 24. 552

Abażury

na lampy elektryczne przyjmuje się do obciągania. Stelaże z drutu można nabyć Jagiellońska 12, II. p. 3 drzwi.

546 **Kupuję**

gazetę i papier makulatury na wagę, płacę najwyższe ceny. Kraków, Szpingarn, Szpitalna 4, obok zegarmistrza.

Samodzielne

i tylko zdolne panny do szycia sukien i konfekcyi damskiej potrzebne. Tylko dobrze wyszkolone siły mogą się zgłaszać. Plac Dominikański 2. II. p. 396

Skradzione

dokumenta wojskowe na nazwisko Fornalik Jan, wystawione przez P. K. U. Kraków, unieważniam. 550

FERBOL

w 11 kolorach

do odnawiania i przefarbowania obuwia.

GATUNEK PRZEDWOJENNY.

Skład farb „RIPOLIN“, Warszawa, ul. Graniczna 9.

Telefon 94-83. 506

OGŁOSZENIE.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Akcyonaryuszów

Polskich fabryk maszyn i wagonów L. Zieleniewski w Krakowie, Lwowie i Sanoku

Spółka Akcyjna

odbędzie się dnia 10 czerwca 1922 o godz. 4-tej po południu w Krakowie w lokalu Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie, ul. Długa l. 1, I. p.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie Rady Zawiadowczej z czynności za ubiegły okres administracyi.
2. Sprawozdanie Rewizorów i wniosek o udzielenie absolutoryum za ubiegły okres.
3. Wniosek o rozdział czystego zysku.
4. Wniosek wynagrodzenia Rewizorów.
5. Wniosek wynagrodzenia Komitetu Wykonawczego.
6. Zatwierdzenie kooptacyi Członków Rady Zawiadowczej.
7. Wybór członków Komisyi rewizyjnej.

Uprasza się wszystkich Akcyonaryuszów uprawnionych do głosowania, a chcących brać udział w Walnem Zgromadzeniu, aby złożyli swe akcye wraz z niepłatnymi kuponami do dnia 4 czerwca 1922 r.:

a) **W Krakowie:** w kasie fabrycznej przy ul. Grzegórzeckiej 51, w likwidaturze Filii Polskiego Banku Przemysłowego S. A. w likwidaturze Filii Banku Krajowego.
b) **We Lwowie:** w likwidaturze Filii Banku Dyskontowego Warszawskiego lub Polskiego Banku Przemysłowego lub w likwidaturze Polskiego Banku Krajowego.
c) **W Warszawie:** w Warszawskim Banku Dyskontowym.
d) **We Wiedniu:** w likwidaturze Zakładu Kredytowego dla handlu i przemysłu oraz w likwidaturze Towarzystwa bankowego

527 i kantorów wymiany „Mercur“. 9716

W Krakowie, dnia 5 maja 1922.

Rada Zawiadowcza.

NADZWYCZAJNA OKAZYA Na lato!

Płaszcz nieprzemakalny!

Aby dać możność każdemu, życzącemu sobie mieć elegancki letni nieprzemakalny płaszcz (palto) po niedrogiej, dostępnej dla wszystkich cenie, postaraliśmy się zakontraktować pewną ilość tych płaszczy z firmą **J. Destrées Père Fils & Cie Paris.**

Na prowincyę wysyłamy każdemu natychmiast po otrzymaniu zamówienia taki oryginalny francuski nieprzemakalny płaszcz dla Panów i Pań z materyału nadzwyczaj trwałego, uszyty podług najnowszych modeli. Robota, wykonanie i dodatki wykwintne. Cena za sztukę 19.500 mk. (daleko gorsze nie oryginalne, krajowe sprzedają po 25.000 mk.). Za przesyłkę i opakow. dolicza się 600 mk. niezależnie od ilości sztuk.

Zamówienia prosimy adresować: do firmy

„Warszawska Spółka Manufakturowa“

Warszawa, Złota 21 z. (Tel. 171-28).

Za wysłane płaszcze otrzymujemy codzień podziękowania i powtórne zamówienia.

503 **Hurtownikom odpowiedni rabat.** 9607

BERSON

OBCASY GUMOWE

MARKI

„BERSON“

są trwalsze i tańsze od skóry.

BERSON-KAUCZUK (Sp. z ogr. odp.)

SKŁADY FABRYCZNE:

Dla Galicyi zachodniej:
Kraków — Straszewskiego 2.

Dla Polski zachodniej, Wielkopolski, Gdańska i Górnego Śląska:
Łódź, Dzielna 14 (Róg Wschodniej).

Dla Polski wschodniej, Litwy i Wołynia
Warszawa
Kramy Nalewkowskie, telefon 224-18.

Dla Galicyi wschodniej:
Lwów, Hofmana Nr 20. 368

Stowarzyszenie Spożywcze Pracowników Kolejowych

„SOLIDARNOŚĆ“

w Krakowie

zawiadamia swoich członków, że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

odbędzie się dn. 19 maja 1922 o godzinie 5 popoł. w lokalu Związków Robotniczych przy ul. Dunajewskiego 5 w sali głównej, II piętro, z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z czynności Zarządu oraz rachunków za rok 1921.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i udzielenie Zarządowi absolutoryum.
4. Oznaczenie sposobu użycia czystej nadwyżki.
5. Podwyższenie udziałów.
6. Wybór delegatów na Zjazd Związku Okręgowego.
7. Wnioski Zarządu.
8. Wnioski i interpelacye członków.
9. Uzupełniający wybór Zarządu i Rady Nadzorczej.

Wstęp na salę wolny tylko dla członków udziałowców za okazaniem legitymacyi.

W razie braku kompletu odbędzie się Zgromadzenie o godzinie 6 wieczorem z tym samym porządkiem dziennym bez względu na ilość obecnych.

Zarząd:

Wójcik Józef. *Jan Lukas.*

Stankiewicz Stefan. 547

LANDRU czy PAŚNIK

był największym mordercą czasów dzisiejszych?

Ani jeden, ani drugi, lecz

MUCHOLEP

ten nienasycony i straszliwy łowca much, który z godziny na godzinę pochłania tysiące ofiar, pozbawiając je życia szybko i bez litości. I właśnie dlatego — w przeciwieństwie do tamtych — jest on prawdziwym

DOBROCZYŃCĄ LUDZKOŚCI

albowiem chroni nas od straszliwej plagi much, będących rozsadnikiem przeważnej części chorób zakaźnych.

MUCHOLEP

jest najskuteczniejszym ze wszystkich znanych i używanych dotąd środków ochronnych przeciw muchom, a jedna próba przekona każdego o nadzwyczajnej użyteczności tego preparatu. **Do nabycia we wszystkich handlach, hurtownie zamawiać można u firmy „MUCHOLEP“, Kraków, Jagiellońska 5.** 528

Redaktor naczelny: Emil Haecker.
Nakładem Ludowej Spółki Wydawniczej „Naprzód“ w Krakowie.
Redaktor odpowiedzialny: Maryan Jastrzębski.
Czcionkami Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5 (tel. 1310).